

Утвърждавам!

Директор:

Траяна Николова

ПРАВИЛНИК ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл. 1. С този Правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд /БУВОТ/ в ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ „РАЙНА КНЯГИНЯ” – гр.Хасково, наричано за краткост „училището”.

Чл. 2. (1) За осигуряване на БУВОТ при провеждане на възпитателната, учебна /теоретично и практическо обучение/ и извънучилищна дейност и при извършване на трудови дейности в училището се спазват установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на:

1. Собствени, наети или предоставени за ползвани машини, съоръжения, апарати, уреди, инструменти, материали и вещества.
2. Силови и осветителни ел.инсталации, отоплителни, водопроводни и канализационни инсталации.
3. Вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност и лъчения.
4. Ергономични условия на възпитание, обучение и труд.
5. Микроклимат /температура и влажност на въздуха/.
6. Работно облекло и лични предпазни средства.
7. Съоръжения и медикаменти за оказване на долекарска помощ.

(2) За осигуряване на безопасни условия се спазват установените в Република България правила, норми, и изисквания, когато Училището извършва самостоятелно или съвместно някоя от следните дейности:

1. Ремонт, монтаж и демонтаж на машини и съоръжения.
2. Ремонт на силови и осветителни ел.инсталации, отоплителни, водопроводни и канализационни инсталации.
3. Строително-монтажни дейности по сгради за възпитателна, учебна /теоретично и практическо обучение/ и трудова дейност.
4. Строително-монтажни дейности на двора на Училището и в учебните работилници.
5. Товаро-разтоварни и транспортни дейности.

Чл. 3. За осигуряване на ЗБУТ в училище се вземат мерки за:

1. Предотвратяване на риска за живота и здравето;
2. Оценка на риска, който не може да бъде предотвратен;
3. Борба с риска при източника на възникването му;
4. Приспособяване на условията на труд към индивида с цел намаляване и премахване на вредното им влияние върху неговото здраве;
5. Въвеждане на техническия прогрес в технологичните процеси, машини и съоръжения;
6. Прилагане на единна обща политика за превантивност, обхващаща технологията, работните места и организацията на работа, условията на труд и социалните взаимоотношения;
7. Използване на колективни средства за защита с предимство пред личните предпазни средства;

8. Предоставяне на работещите лица на необходимата информация във връзка с осигуряването на ЗБУТ;
9. Обозначаване на съществуващите опасности и източниците на вредни за здравето и безопасността фактори.

Чл. 4. (1) Работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, както и работници и служители, заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на ЗБУТ.

(2) Машините, други съоръжения и технологичните процеси с повишена опасност се обслужват само от правоспособни работници и служители.

(3) Не се допускат на работа лица без необходимите знания и умения, предвидени в Правилника за осигуряване на БУВОТ.

Чл. 5. Работодателят осигурява условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на ученици, педагогически и непедagogически персонал, съобразно санитарните норми и изисквания.

Чл. 6. Работникът или служителят има право да откаже изпълнението или да преустанови работа, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за здравето и живота му, като незабавно уведоми прекия ръководител. В този случай продължаване на работа се допуска само след отстраняване на опасността, по нареждане на ръководителя.

Чл. 7. (1) Работодателят е длъжен да вземе мерки за предотвратяване и намаляване на трудовите злополуки, на общите заболявания и профилактичните болести.

(2) Работодателят задължително установява, разследва и регистрира всички станали трудови злополуки и известните му случаи на професионални заболявания.

(3) При разследването на трудови злополуки и на професионални заболявания се канят представители на работниците и служителите в ГУТ и на синдикалните организации.

Чл. 8. Работодателят създава условия за спазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност на работните места като:

1. Работното оборудване се поддържа в техническа изправност, а всички неизправности, които могат да засегнат безопасността и здравето на работниците и служителите се отстраняват във възможно най-кратък срок;
2. Работното оборудване и пътищата към него се почистват редовно;
3. Защитното оборудване и средствата за колективна и лична защита се проверяват и се поддържат в постоянна изправност;
4. Пътищата към аварийните изходи и самите аварийни изходи се поддържат свободни по всяко време;
5. Работното оборудване се внася в Училището само ако отговаря на изискванията на ЗБУТ;
6. Работното оборудване се поддържа и своевременно се ремонтира през целия период на използването му и след изваждането му от експлоатация, така че да не застрашава здравето и безопасността на работниците и служителите;
7. В случай, че работното оборудване създава специфични рискове за здравето и безопасността на работниците и служителите, се ограничава броя на лицата, които го използват. Монтажът, демонтажът, подмяната, поддръжката и ремонтът на това оборудване се извършва само от правоспособни лица;
8. При работа с риск за здравето и безопасността, който не може да се отстрани по друг начин, се използват лични предпазни средства.

Чл. 9. Директорът предоставя на колектива на училището или на техни представители информация за рисковете за здравето и безопасността им, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването, намаляването или контролирането на тези рискове.

Чл. 10. За предотвратяване на вредните последици в случай на извънредни обстоятелства, директорът:

1. Осигурява организация за действия по ликвидиране на опасността, оказване на първа помощ, противопожарна охрана и условия за евакуация на работниците и служителите, както и контактите със службите за гражданска защита и спешна медицинска помощ;
2. Определя лицата, които ще изпълняват мерките за ликвидиране на опасността, първа помощ, борба с пожарите, евакуация на работниците и служителите.

Чл. 11. Всеки работещ е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си, както и за здравето и безопасността на другите лица, пряко засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията си и проведените от работодателя инструктажи.

Чл. 12. (1) Работниците и служителите, в съответствие със своята квалификация и проведените от работодателя инструктажи, са длъжни:

1. Да използват правилно машините, апаратите, инструментите и другото работно оборудване;
2. Да използват правилно личните предпазни средства и работното облекло;
3. Да използват правилно средствата за колективна защита, да не ги отстраняват и да не ги изменят самоволно;
4. Да информират незабавно прекия си ръководител и директора за всяка възникнала при работа обстановка, която може да представлява непосредствена опасност за тяхното здраве, както и за всички неизправности в средствата за колективна защита;
5. Да съдействат на директора и на длъжностните лица при изпълнението на мероприятия за осигуряване на ЗБУТ и на предписанията, дадени от контролните органи.

(2) Всеки работник или служител, който временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.

Чл. 13. За цялостно координиране на дейността по безопасни условия на възпитание, обучение и труд, е назначен отговорник – инж. Маргарита Илиева – ст. учител.

Чл. 14. За организиране на изпълнението на дейности, свързани със защита и профилактика на професионалните рискове в Училището е назначено длъжностно лице „специалист по БУВОТ”.

Чл. 15. (1) В Училището е учредена и работи Група по условията на труд (ГУТ), включваща равен брой представители на работодателя и педагогическия и непедагогическия персонал.

(2) Основни функции на ГУТ са:

1. Всяко тримесечие обсъжда цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работниците и учащите се в Училището и предлагат мерки за подобряването ѝ;
2. Обсъжда резултатите от оценката на професионалния риск и анализите на здравословното състояние на работещите, докладите на специализираните служби по трудова медицина, резултатите от измерванията на параметрите на работната среда и други въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работещите в Училището;
3. Извършва проверки по спазване на изискванията на ЗБУТ;
4. Следят състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболеваемост;
5. Участват в разработването на програми и обучение на работещите по проблемите на ЗБУТ;

(3) Директорът осигурява на представителите на работниците и служителите в ГУТ необходимите условия и средства за изпълнение на техните права и функции, както и съответното обучение и квалификация. Дейността им се провежда в рамките на работното време, без това да се отразява на размера на трудовото им възнаграждение.

Чл. 16. (1) Работодателят осигурява обслужване на работниците и служителите от Служба по трудова медицина (СТМ).

(2) Службата по трудова медицина консултира и подпомага работодателя и ГУТ в планирането, организирането и изпълнението на задълженията им по:

1. Осигуряване и поддържане на здравословни и безопасни условия на труд;
2. Укрепване на здравето и трудоспособността на работещите във връзка с извършваната от тях работа.

Чл. 17. (1) В съответствие с наредбите на МТСП и Министерство на здравеопазването се провеждат следните видове инструктажи:

- ❖ Начален
- ❖ Периодичен
- ❖ Ежедневен
- ❖ Извънреден

(2) Всеки учител по практика, работник, служител, ученик се допускат на работа и обучение само след като бъдат подробно инструктирани по безопасността и хигиената на труда, противопожарната охрана, безопасните условия на възпитание, обучение и труд / начален инструктаж/

(3) Началният инструктаж по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана при постъпване на работа (за учители, служители и работници) и започване на учебна практика (за учениците) да се извършва от ЗДУПД в съответствие с утвърдените програми.

(4) Инструктажът на работното място се провежда с ученици в началото на всяка година при започване на учебна практика в работилниците или при смяна на работилница от учителите по практика, в съответствие с утвърдената за тази цел програма. В началото на всяка учебна година при започване на учебна и производствена практика във фирми извън учебните работилници инструктажът по охрана на труда и трудова безопасност да се провежда от учителите по практика като се включват и отговорниците по тази дейност от съответното предприятие.

(5) Периодичен инструктаж се провежда:

- С работници – от ЗД на тримесечие;
- С ученици – от учителите по практика три пъти през учебната година – в началото на I^{ви} учебен срок, след зимната ваканция и след пролетната ваканция.

(6) Ежедневен инструктаж се провежда с учениците от учителите по практика в началото на учебното практическо задание или при вземане на нова тема.

(7) Извънреден инструктаж се провежда с учениците (от учителите по практика) и с щатни работници (от ЗД) в следните случаи:

- При констатирани груби нарушения на нормите и изискванията по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана;
- На работници, отсъствали от работа повече от 45 дни.

Чл. 18. (1) Инструктажите се регистрират в съответните книги:

1. Книга за начален инструктаж /Образец № 1 от Наредбата за инструктажи/.
2. Книга за периодичен инструктаж с щатни работници /Образец № 1 от Наредбата за инструктажи/.
3. Книга за инструктажи на работното място, периодичен и извънреден инструктаж с ученици /с подходящи графи, съобразени с НАРЕДБА № РД-07-2 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2009г. за инструктажите/.
4. Книга за ежедневни инструктажи /с подходящи графи, Образец № 3/.

(2) Книгите за регистриране на инструктажите се водят и съхраняват от лицето, определено за извършване на инструктажа.

Чл. 19. (1) Други документи, свързани с изискванията за безопасни условия при възпитание, обучение и труд в училището са:

1. Книга за регистриране на трудови злополуки;
2. Протоколи, предписания, докладни записки за извършени от Инспекцията по труда и РУО проверки;
3. Писмени инструкции за безопасна работа с различни машини, уреди и съоръжения;
4. Утвърдени програми за провеждане на инструктажите;
5. План за защита на учениците, педагогическия и непедагогически персонал при бедствия, аварии, катастрофи и пожари;
6. Евакуационни схеми – начин на напускане на училищната сграда при бедствия или пожар;
7. Заповеди на директора във връзка с противопожарната охрана.

(2) Документите по чл.19,ал.1, т. 1, т.2, т.3, т.4, т.6 се издават и водят от определени със отделни заповеди на директора лица.

(3) Инструктажите за безопасна работа в учебните работилници и с различни машини, уреди и съоръжения се подготвят от учителите по практика и се поставят на подходящи места в работилниците.

Чл. 20. На работните места се създават условия за опазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност като:

1. Работното място и работното оборудване се поддържат в техническа изправност, а всички неизправности се отстраняват във възможно най-кратък срок;

2. Работните места и пътят към тях се почистват редовно;
3. Пътищата към аварийните изходи и самите изходи се поддържат свободни по всяко време.

Чл. 21. (1) Освен всички споменати до тук задължения на длъжностни лица, със заповед на директора са определени и конкретните задължения по изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд на лицата, ръководещи и участващи в учебно-производствения процес, а именно:

1. Задължения на заместник директора по УПД;
2. Задължения на учителя по практика;
3. Задължения на учителите, които водят учениците на практика в предприятия;
4. Задължения на майсторите в учебните работилници;
5. Задължения на учениците по време на учебна и производствена практика.

Чл. 22. Неспазване на разпоредбите на настоящия Правилник се наказва съгласно КТ.

Чл. 23. Настоящият правилник влиза в сила след утвърждаването му от директора на училището и е валиден до настъпване на промени.

Настоящият правилник е приет на заседание на Педагогическия съвет на 09. 09. 2025 г. и е утвърден със заповед № 10 / 15. 09. 2025 г. на директора.